

3) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Anlæg og Drift af en Jernbane fra Hurup over Vestervig til Krik med Ret til at afbenytte Statens Sporanlæg fra Krik til Agger.

Mødet hævet Kl. 4⁵.

48de Møde.

Mandag den 17. Januar, Kl. 1.

Formanden: Ved Folketingsmanden for Randers Amts 1ste Valgkreds (Møstrup) er modtaget et Andragende fra Husmand J. C. Vad om Invalideforsørgelse.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Ændring i den kommunale Skattelovs Bestemmelser om Overgang fra Hartkornsskat til Ejendomsskyld.

Forhandlingen genoptoges.

A. P. Andersen: Det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) havde i nogen Grad misforstaaet de Udtalelser, jeg lod falde om Landstingshøjres Stilling til Skattereformen i 1900. Jeg har ikke sagt, at det var af politiske Grunde, altsaa for at stive Ministeriet af, at Højre vilde gaa med til en Skattereform. Alle Partier havde, som jeg paapegede, i mange Aar været enige om, at en Reform af Hartkornsskatterne var nødvendig. Jeg tror, et æret Medlem af dette Ting den Gang kaldte det en politisk uundgaaelig Nødvendighed, det var nødvendigt sagligt, og det var nødvendigt politisk. Det, jeg sagde, var, at naar Højre kom med sit Forslag om Frafaldelse af Hartkornsskatterne som Grundlag og foreslog Overgangen til Ejend-

omsskyld, var det af politiske Grunde, at dette Overbud kom frem, og det glædede mig meget, at det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) her ganske delte min Opfattelse og gav mig Ret i min Antagelse. Den korte Skitse, jeg søgte at trække op af Grundene for, at alle Partier vare enige om, at en Reform paa dette Omraade var nødvendig, er ikke bleven imødegaaet af nogen af de forrige Talere, lige saa lidt som det forekommer mig, at der er ført noget som helst Bevis for, at Ejendomsskylden ikke har fjernet de to Hovedanker, som den Gang rettedes mod Hartkornsskatterne.

Naar man vil holde sig til de store Træk, er den Anke, der nu rettes mod Ejendomsskyldloven, af en ganske anden Natur end de Hovedanker, der i sin Tid fremkaldte Ønsket om en Reform af Hartkornsskatterne. Der er i Virkeligheden ingen, som benægter, at Ejendomsskylden teoretisk og efter hele sin Natur er et retfærdigt Skattegrundlag, fordi selve Værdien jo dog til syvende og sidst maa være et godt Skattegrundlag for en Ejendom, hvad enten den er stor eller lille. Men man er kommen til den Erkendelse i mange Kredse, at de mindste og næstmindste Ejendomme vurderes for højt, altsaa have en for høj Handelsværdi — thi det er navnlig denne, som bestemmer Værdiansættelsen — og derved udsættes for at rammes for haardt af Ejendomsskylden. Det er ikke blevet benægtet fra nogen Side, og havde den højtærede Indenrigsminister indskrænket sig til at paavise dette og derfor foreslaa en Forandring i den bestaaende Lov, havde han ikke mødt Modsigelse fra nogen Side.

Jeg vil tillade mig her ganske kort at pege paa, at Spørgsmaalet om de mindre og mindste Ejendommers forholdsvis større Værdsættelse end de større Ejendommers er Rigsdagen, Lovgivningsmagten, ikke uden Skyld i. Thi hvorfor ere de smaa Brug dyrere, mere værdifulde end de store i Forhold til Arealets Størrelse? Det ere de naturligvis først og fremmest — naar man ser bort fra Beliggenhed o. s. v. — fordi de mindre Brug tillade en billigere Driftsmaade. Det er vel nok Hovedaarsagen til, at disse Ejendomme have en saa forholdsvis større Værdi. Men der er ogsaa andre Grunde, og disse fremkaldes i høj Grad af den Lovgivning, vi have. Hvorfor er et Statshusmandsbrug ofte saa meget dyrere end de tilsvarende Tønder Land af en større Gaard? Det er det for det første, fordi Staten yder de paagældende